

EL MICALET GALÀCTIC

Oliver Twist

Charles Dickens

Adaptació de J. Cortés - Dibuixos d'E. Ancori

1

Del lloc on va nèixer Oliver Twist

Entre els edificis públics del poble de Mudfog,¹ en destaca un molt típic i comú a la major part dels pobles. És l'hospici. Oliver Twist va nèixer a l'hospici de la parròquia de Mudfog. I si bé el fet de nèixer en un hospici no és gens envejable, sí que cal destacar que això mateix va ser el millor que li pogué passar a Oliver.

La veritat és que no va ser fàcil convèncer Oliver perquè seguira respirant mentre pantaixava en

---

1. El nom del poble en el qual naix Oliver Twist només apareix a l'edició publicada a la revista *Bentley's Miscellany*. En les edicions posteriors revisades per l'autor, el nom d'aquest poble fictici no hi apareix.

un matalap de borra i feia tentines entre la vida i la mort. Al part només havien assistit una vella indigent enterbolida per la cervesa i el metge de la parròquia. I ni la vella ni el metge confiaven que Oliver sobrevisquera. Però el cas és que Oliver va decidir viure, i després d'agafar aire va anunciar a plens pulmons que a la parròquia acabava d'arribar una altra boca a alimentar.

La mare d'Oliver, una jove desconeguda que havien trobat de nit tirada al carrer, va alçar el cap del coixí quan va sentir els plors del seu fill.

—El vull veure, el vull veure abans de morir-me —va dir.

La vella indigent, que es deia Sally Thingummy, li va posar el xiquet en braços i la mare li va fer un bes amb els llavis gelats. Aleshores la mare es va traure una bosseta de pell que duia penjada al coll i li la va donar a la vella.

—Guarde açò per al meu fill. Algun dia no s'avergonyirà de pronunciar el nom de sa mare —li va xiuxiuejar.

La vella Sally, d'una manera molt dissimulada, s'amagà la bosseta entre la roba abans que el metge la poguera descobrir.

—Déu meu, no deixes que el meu fill es quede a soles en aquest món de misèries! Apiada't d'un pobre xiquet desemparat! —exclamà la mare a continuació amb la mirada perduda.

Tot seguit acaricià la careta del xiquet i després d'un últim sospir la mare es va morir.

—Ja no hi ha res a fer, senyora Thingummy —va dir el metge.

—Ai, pobreta! —va dir la vella—. Duia les sabates destrossades quan la van trobar. Però ningú sabia d'on venia ni on anava. No la coneixia ningú.

El metge va comprovar que la mare d'Oliver no duia anell de casada i va moure el cap, contrariat. Tot indicava que si res ho impedia —i res ho impediria—, haurien de ser les autoritats de la parròquia les que es feren càrrec de l'orfe.

Durant els huit o deu mesos següents, sense recursos suficients per a alimentar el xiquet, les autoritats de la parròquia van preguntar a la junta de l'hospici si no hi havia cap dona que poguera fer-se'n càrrec. La junta contestà humilment que no. Així que les autoritats de la parròquia van prendre la decisió de dur Oliver a una casa d'acolliment, de la qual també s'encarregaven. Era a unes tres milles. Allà hi havia uns vint o trenta xiquets mal alimentats i pitjor vestits, a càrrec d'una vella, la senyora Mann, que rebia set penics i mig per cap a la setmana. Però la senyora Mann sabia molt bé què li convenia a ella i què els convenia als xiquets. Per això es quedava la major part dels pagaments, sense importar-li gens que els seus protegits patiren fam, o fred, o se n'anaren a l'altre món per a reunir-se amb uns pares que no havien conegut.

No obstant això, Oliver Twist va sobreviure a la senyora Mann i a les racions escasses de menjar fastigós. Potser va ser això, la fam, el que va fer possible que hi haguera espai de sobra dins del cos d'Oliver perquè es desenvolupara l'esperit de supervivència que duia clavat a l'ànima. El cas és que, encara que patint fam, Oliver va arribar a complir de miracle els huit anys.

El dia de l'aniversari trobà Oliver Twist pàl·lid, no molt alt i bastant esquistat. Oliver celebrava que havia complit huit anys amb dos xiquets més a la carbonera de la casa d'acolliment. La senyora Mann els havia deixat tancats perquè li havien dit que tenien fam. La senyora Mann ho feia sovint, això, quan els xiquets li deien que tenien fam o fred, però no ho feia mai quan esperava la visita del senyor Bumble, l'agutzil de la parròquia. I això és el que precisament va passar el dia de l'aniversari d'Oliver, cosa que va agafar la senyora Mann del tot desprevinguda, perquè no s'esperava la visita de l'agutzil.

La senyora Mann el va veure per una finestra, lluitant per obrir la porta del jardí que l'anciana sempre tenia ben tancada perquè ningú de fora poguera entrar-hi i descobrira com maltractava els xiquets.

—Susan —va dir la senyora Mann a la seua ajudanta—, trau Oliver i els altres dos de la carbonera, llava'ls i pentina'ls. Afanya't! I que queden ben nets.

Tot seguit va eixir a l'encontre de l'agutzil, el senyor Bumble, fingint una gran alegria.

–Mare de Déu! Com m'alegre de veure'l, senyor Bumble! –li va dir afanyant-se cap a la porta del jardí.

El senyor Bumble era gros i tenia molt mal geni. Així que, davant de la impossibilitat d'obrir-ne la porta, li va clavar un puntelló que resultà d'allò més efectiu.

–És que no l'esperava, senyor Bumble –digué la senyora Mann, amb una dolçor tan falsa com encisadora.

–Què vol dir això de tenir esperant un funcionari parroquial a la porta del jardí! La porta havia d'estar oberta –protestà el senyor Bumble–. Hi vinc per assumptes relacionats amb els orfes que són al nostre càrrec. Vosté treballa per a nosaltres. No em pot impedir el pas així com així.

–Tinc tancat pel bé dels xiquets. Criatures! –va dir ella fent-se la humil–. Quan juguen no miren on van, i si algú isquera i es perdера... Angelets!... Per cert, com es troba la senyora Corney?

–Bé, bé –contestà el senyor Bumble notant que se li enrojolaven les galtes.

La senyora Corney era la supervisora de la parròquia. Era viuda des de feia uns vint-i-cinc anys. Entre el senyor Bumble i la senyora Corney hi havia una relació d'afecte que el senyor Bumble, sempre molt acaramel·lat, havia convertit en una espècie de festeig que la supervisora, mostrant-se sempre molt dolça i afalagada, havia acceptat. L'agutzil no volia viure a

soles quan haguera de deixar el càrrec a la parròquia, i la viuda tampoc es mostrava massa entusiasmada havent de viure acompanyada només dels gats que tenia. Totes les velles tafaneres de la parròquia ho sabien. I la senyora Mann, a pesar de la distància, també. Però el fet que la senyora Mann haguera preguntat al senyor Bumble per la viuda Corney només havia sigut una manera de desviar la conversa que havien iniciat. A la senyora Mann, l'afecte que es pogueren tenir el senyor Bumble i la senyora Corney tant se li'n donava.

La senyora Mann va acompanyar l'agutzil a una saleta i el convidà a seure. Molt orgullós, el senyor Bumble es va llevar el barret bicorne del cap i el deixà damunt de la taula, al costat del bastó. El bicorn el feia sentir-se important. Solament els agutzils com ell en duïen. L'abric amb punys de randa daurada se'l va deixar posat.

–Li abelleix una copeta? –li preguntà aleshores la senyora Mann.

–Deixe-ho, deixe-ho –va dir el senyor Bumble allisant-se l'abric.

–Sí, home, sí, un ditet, amb una miqueta d'aigua i un terrosset de sucre.

El senyor Bumble va tossir.

–Un ditet... de què?

–De ginebra. És el que tinc per a barrejar amb el xarop dels xiquets quan cauen malalts –contestà la senyora Mann.

–Els dóna xarop, als xiquets?

–Naturalment, encara que és car –va dir la senyora Mann mentre s’afanyava a preparar la copeta–. És que no els puc veure patir. Pobrets meus!

–Es porta vosté com una mare, senyora Mann.

El senyor Bumble va fer un glop i deixà la copeta a la taula.

–Bé. He vingut pel xiquet que va ser batejat com Oliver Twist. Hui ha complit els huit anys.

–Beneït siga, l’àngel!

L’agutzil va continuar.

–A pesar dels esforços que hem fet per trobar algun familiar d’Oliver, començant per son pare, no hem aconseguit res després de tant de temps.

–Aleshores, com és que té el nom que té? –preguntà la vella.

–Li’l vaig posar jo –va contestar el senyor Bumble–. Bategem els xiquets per ordre alfabètic. A l’anterior li tocava la s i li vaig posar Swubble. A Oliver li corresponia la t i li vaig posar Twist, i darrere seguien Unwin, Vilkins... Sempre tinc cognoms preparats per a tot l’alfabet. I quan arribe a la z, torne a començar.

–Sense dubte és vosté un home de lletres, senyor Bumble!

–Bé, bé –va dir l’agutzil amb to més tranquil–. El cas és que Oliver és massa major per a viure ací, i la parròquia ha decidit que torne a l’hospici per

fer-se càrrec de la seua educació. Vinc a endur-me'l. Porte'l immediatament.

La senyora Mann va obeir a l'acte dissimulant la ràbia que li provocava haver de perdre els set penics i mig que rebia cada setmana per Oliver. Però la vella no podia fer res en contra de les decisions de la parròquia. Quan Oliver es presentà davant del senyor Bumble no es va mostrar gens entusiasmat quan l'agutzil li va explicar el cas. Però en part es va alegrar de perdre de vista la senyora Mann, i les bastonades amb les quals la vella li omplia el cos de blaus. Abans d'anar-se'n, la senyora Mann li donà un tros de pa amb mantega perquè no fera l'efecte que havia patit fam mentre estava al seu càrrec. Amb la llesca de pa a la mà i la gorreta marró de l'hospici al cap, Oliver va abandonar per fi aquella llar en la qual la seua infància no havia conegut més que fam i maltractaments. Oliver es va sentir apesarat mentre s'allunyava agafat a la mànega del senyor Bumble. Però no per anar-se'n. La seua tristesa li la despertaven els companys de desgràcies que deixava allà dins, els únics amics que havia tingut. Per primera vegada en la seua vida Oliver va sentir una immensa solitud quan es va veure perdut enmig de la nit fosca, perdut al món.

A l'arribada a l'hospici, a Oliver li van donar un altre rosegó de pa i el van tancar entre quatre parets. Però no havia passat un quart d'hora quan el senyor Bumble el tornà a traure per presentar-lo als membres

de la junta. De sobte, Oliver es va veure davant de huit o deu cavallers grossos asseguts en butaques, que el miraven des d'una taula presidida per un altre cavaller encara més gros i de cara redona i enrogida.

Espantat i tremolós, Oliver va fer una salutació per ordre del senyor Bumble.

—Com et diuen, fill? —li preguntà el cavaller que presidia la taula, el senyor Limbkins.

Oliver estava tan nerviós que ni la veu li eixia. Aleshores l'agutzil li descarregà una bastonada.

—Contesta! —li digué.

L'única resposta d'Oliver es va reduir a unes llàgrimes baixant-li per les galtes.

—El xiquet és ximple —va dir un altre dels cavallers, un que sempre anava vestit amb un jupetí blanc.

—Saps que ets orfe, veritat? —tornà a preguntar el senyor Limbkins.

—Què és això? —digué Oliver.

—Com he dit, és ximple —tornà a dir el del jupetí.

—Silenci! —ordenà l'altre—. Saps que no tens ni pare ni mare, i que t'has criat al nostre càrrec, veritat?

—Sí, senyor —contestà Oliver. Plorava amargament.

—Bé. T'hem dut per a educar-te i perquè aprenques un ofici.

—Així que a partir de demà començaràs a batre estopa a les sis del matí —va afegir el del jupetí.

Oliver no va entendre què tenia a veure l'estopa amb l'educació, però no va dir res. Es limità a fer una altra salutació, aconsellat pel bastó del senyor Bumble, i de seguida se'l van emportar a una sala gran, en la qual li van assignar un llit dur i bast. Tota la sala era plena de llits i de xiquets que dormien. I Oliver, finalment, també es va adormir mig plorant. No podia imaginar Oliver que aquells cavallers grossos, i aquell mateix dia, també havien pres una altra decisió que anava a influir de manera decisiva en el seu futur. Però aquesta decisió de la junta de l'hospici es donarà a conèixer en el capítol següent.